

Distributielijst brief De Bestemming

(p/a De Savornin Lohmanlaan 112 B, 3038 NR Rotterdam, bestuur@kiesjereintegratie.nl)

(brancheorganisatie voor reïntegratiebedrijven met ca. 145 aangesloten bureaus)

d.d. 12 mei april 2005 aan Tweede Kamer Commissie sozawe met betrekking tot:

‘Update reïntegratie, outplacement en arbo – goede punten en knelpunten’

Aan: Leden van de Commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid uit de Tweede Kamer - Lange Poten 4, Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

In afschrift aan:

- Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mr. A.J. De Geus, postbus 90801, 2509 LV Den Haag
- RWI, de heer Jan van Zijl, p/a info@rwi.nl en A.Stigter@rwi.nl
- Raad van Bestuur UWV, de heer M. Harms, Martin.Harms@uwv.nl en La Guardiaweg 36, 1043 DG Amsterdam en voorzitter RvB UWV, De heer J. Linthorst, joop.linthorst@uwv.nl
- BOA directie, boa@boaplein.nl
- FNV, de heer L. De Waal, p/a info@fnv.nl
- CNV, de heer D. Terpstra, p/a cnvinfo@cnv.nl
- VNO NCW, mr. J.H. Schraven, p/a braak@vno-ncw.nl
- MKB Nederland, drs. L.M.L.H.A. Hermans, p/a braakman@mkb.nl
- SER, dr. H.H.F. Wijffels, p/a n.van.niekerk@ser.nl
- VNG, drs. W.J. Deetman, w.j.deetman@bsd.denhaag.nl
- Divosa, de heer T. Thissen, cb@divosa.nl
- Arcon, de heer M. Witteveen, info@arconweb.nl
- Breed Platform verzekeren en werk, info@bpv.nl en t.schellekens@bpv.nl
- CG-raad, bureau@cg-raad.nl
- Landelijke Cliëntenraad, de heer Jan Laurier, info@lcr-suwi.nl
- Noloc, de heer Ger van Brussel, ger.brussel@planet.nl
- Nobol, de heer Peter Pielenius Kruythoff, directeur@nobol.nl
- Algemene Rekenkamer, C.Overbeeke@rekenkamer.nl

Rotterdam, 12 mei 2005

Betreft: 'Update reïntegratie, outplacement en arbo – goede punten en knelpunten'

Zeer geachte leden van de Vaste Kamer Commissie voor Sociale Zaken,

Het is een goede traditie dat wij u circa twee maanden voorlichten over wat er in de reïntegratiepraktijk speelt. Wij stellen het contact met u op prijs, en velen van u hebben ons laten weten onze voorlichting op prijs te stellen. Onze laatste brief was van 18 januari 2005 – onderhavige brief is van 12 mei 2005.

Voordat we u een korte inhoudsopgave van deze brief geven, een kleine toelichting over De Bestemming: De Bestemming is inmiddels met 145 aangesloten bureaus de belangrijkste brancheorganisatie voor reïntegratiebedrijven – groter dan Borea met 'slechts' 135 aangesloten bureaus. De enorme groei van De Bestemming is te verklaren door onze ehtiek en missie – ons gedachtegoed dat op de site (www.kiesjereintegratie.nl) staat. Dit gedachtegoed spreekt zowel individuen als bureaus aan. Onze inschatting is dat De Bestemming meer IRO's (Individuele Reïntegratie Overeenkomsten) omzet dan Borea.

Doel van deze brief is om de Kamer en andere betrokken partijen te informeren zodat zij bij de Minister (De Geus) kunnen aandringen op helderheid en correctie daar waar Minister De Geus regelmatig schittert door wolligheid, vaagheid en gebrek aan formulering van heldere richtlijnen.

In deze brief gaan wij op de volgende punten in:

1. Aandachtspunten en pluspunten bij IRO (Individuele Reïntegratie Overeenkomst) voor WW-ers en WAO-ers (en mensen met arbeidshandicap)
2. Werkelijkheid IRO en kosten
3. Opleidingen bij reïntegratie: zeer grijs gebied, tot frustratie van zowel UWV casemanagers, cliënten als bureaus
4. Scholingsprotocol
5. ZMP protocol
6. Reiskosten in de IRO
7. Achterstanden goedkeuringen en betalingen IRO trajecten
8. IRO voor bijstand
9. 'Kies je arbo'
10. 'Kies je outplacement'
11. 'Wie is mijn casemanager?'
12. Marktverdeling door Ministerie Sozawe
13. Alle ambtenaren moeten zogenaamd naar RIB 'Loyalis mens en werk' en wordt het recht op een IRO ontnomen
14. De mythe dat er voldoende werk is
15. '75% van cliënten ontevreden over reïntegratiebedrijven'
16. Klanttevredenheidsonderzoek Ape december 2004
17. Klanttevredenheidsonderzoek RWI/Regioplan
18. Explosieve groei NUG-gers
19. Plannen voor modulaire aanbestedingen UWV
20. LCR 'potdicht'
21. Omkoping CWI/shending privacy gegevens

Ad 1. Aandachtspunten bij IRO voor WW-ers en WAO-ers (en mensen met arbeidshandicap)

De IRO kent een grote vlucht, bijna alle UWV casemanagers weten ervan, en de klanten zijn zeer tevreden – zie het evaluatierapport van de IRO door onderzoeksbureau Ape d.d. december 2004. Daar geven de klanten een 7,5 voor bureaus bij wie zij een IRO doen en een 6,0 bij bureaus waarbij ze een regulier traject doen. Het beste teken dat de IRO leidt tot meer klantgerichtheid, klanttevredenheid en kwaliteit, omdat de mensen zelf moeten kiezen tussen bureaus!

Ook speelt mee dat een RIB (Reïntegratie Bureau) goed zijn best moet doen om de klant te houden en tevreden te stellen. Dat zijn allemaal goede ontwikkelingen!

Ook het feit dat de klant de voortgangsrapportage na 6 maanden mag tekenen is goed bedacht door het UWV – dat borgt regelmatig contact en kwaliteit.

Zo ziet men maar: de keuzevrijheid an sich leidt tot veel beter resultaat en kwaliteit dan een Borea keurmerk! (de reguliere trajecten worden allemaal uitgevoerd door Borea-bedrijven, en die leverden het cijfer 6,0 op qua klanttevredenheid. De IRO trajecten worden maar voor een deel door Borea bedrijven uitgevoerd, voor een groot deel door bedrijven aangesloten bij De Bestemming, en dat leidde tot het tevredenheidscijfer 7,5). Dus: houdt de keuze voor de burger erin, het geeft zelfstandigheid en het is de beste stimulans voor kwaliteit. Sterker nog: breidt de keuzevrijheid van de burger uit tot meer terreinen! (waarover strakst meer).

Een blijvend punt van zorg is dat veel mensen die voormalig in overheidsdienst zaten, door het gedwongen worden bij Loyalis te reïntegreren. Behalve dat het over Loyalis regent van klachten, druist het tegen elk beginsel van rechtsgelijkheid in dat WW-ers en WAO-ers die niet in overheidsdienst hebben gewerkt, wel een reïntegratiebureau mogen kiezen middels de IRO, en ex-overheidsmedewerkers niet. Wart is hier de mening van de Kamer over?

Ad 2. Werkelijkheid IRO en kosten

De IRO is wel bewerkelijker dan een regulier traject: aan de ene kant terecht omdat een IRO plan veelal veel meer op maat is dan een regulier traject en eveneens terecht omdat een klant zich bij meerdere bureaus oriënteert, hetgeen voor de bureaus leidt tot meer gratis oriëntatiegesprekken en dus bewerkelijkheid.

Een ander deel van de bewerkelijkheid wordt veroorzaakt door UWV-ers. Sommigen passen voorbeeldig regelingen toe, geven daar kopieën van, en bellen en mailen de reïntegratieconsulent als iets moet worden veranderd aan het reïntegratieplan.

Andere UWV-ers, meer van het ambtelijke stempel in negatieve zin, keuren plannen schriftelijk af, waarna in beroep moet worden gegaan, een hoorzitting moet volgen....en aan het einde van het liedje blijkt dat een of twee beroepsrichtingen moeten worden toegevoegd. Veel nodeloze uren en papier dat bespaard had kunnen worden door direct email of telefonische contact en een constructiever houding.

De extra bewerkelijkheid van de IRO komt dus voor een significant deel door inefficiënte van bepaalde UWV-ers. Dit moet zeer goed voor ogen worden gehouden bij een evaluatie van een IRO versus regulier – een evaluatie die ongetwijfeld zal plaatsvinden op een drietal aspecten:

- hoe tevreden zijn klanten van IRO versus regulier? (nu 7,5 vs. 6,0)

- hoeveel kost een IRO vs. regulier?
- hoeveel plaatsingsresultaat levert een IRO op vs. regulier? (regulier – kavelaanbestedingen/bulkreïntegratie)

Ad 3. Opleidingen: zeer grijs gebied, tot frustratie van zowel UWV casemanagers, cliënten als bureaus

Opleidingen worden thans nauwelijks goedgekeurd. Te betreuren is het 'schijnheilige zwarte-pieten' wat sommige UWV-ers doen: tegen de klant zeggen dat ze 'volledig achter de opleiding staan' maar als puntje bij paaltje komt en het IRO plan wordt ingeleverd, blijkt dat het UWV vereist dat het RIB 50% van de externe opleidingskosten zelf betaalt. Uiteraard kan een RIB dat bedrijfseconomisch niet doen – want: de meeste klanten krijgen geen baan aan het einde van een reïntegratietraject en dus zou het RIB stelselmatig het schip in gaan en snel failliet raken. De nodige UWV-ers ontberen elk bedrijfseconomisch begrip als je dit uitlegt. De klant is dan vaak gefrustreerd: eerst kreeg hij/zij de indruk dat de opleiding wel mocht, later blijkt het een sigaar uit eigen doos te zijn.

Een andere – voor klanten en RIB's – zeer frustrerende onduidelijkheid is of ooit na een goedgekeurde IRO later indien nodig een separaat scholingsvoorstel mag worden ingediend. Ons inziens mag dit wel, maar veel UWV-ers proberen roomser te zijn dan de Paus en zeggen dat het niet mag. Desgevraagd naar de regeling waar dat staat kunnen zij die niet geven (nemen zij beslissingen zonder richtlijnen? Willen zij niet voldoen aan de openbaarheid van bestuur en de richtlijnen prijsgeven? Hier volstaat een simpele opdracht van de Kamer aan de Minister om alle relevante richtlijnen met betrekking tot IRO trajecten op de site www.UWV.nl te zetten, en het bespaart veel bureaucratie en frustratie). Wat vindt de Kamer hiervan?

Ad 4. Scholingsprotocol

Wij zijn verheugd via de wandelgangen te vernemen dat vanaf 1 juli 2005 het scholingsprotocol gaat gelden, waarbij een 80-20% regeling gaat gelden: het UWV betaalt 80% van de scholing, 20% is voor het RIB. Een RIB kan uiteraard niet enkel risico lopen, en zal dus met de cliënt afspreken: 'u betaalt aan ons 20% van de scholing vooruit, en als u een baan vindt en wij de laatste 20% van het UWV terugkrijgen, storten wij u die terug'.

Dit zal voor de nodige cliënten te doen zijn (zelf 20% bijdragen, dat zorgt er ook voor dat een cliënt echt achter een scholing staat en commitment heeft) – maar de armsten zullen het niet kunnen betalen, het RIB zal weigeren risico te lopen op externe scholing en dus zullen de armsten helaas nog steeds geen scholing krijgen in hun reïntegratietraject.

Ook hier verzoeken wij de Kamer vriendelijk om bij de Minister erop aan te dringen dat de richtlijn openlijk en duidelijk zichtbaar op de site www.UWV.nl zal worden geplaatst.

Met de komst van het scholingsprotocol wordt het persbericht van Minister De Geus d.d. augustus 2004 over 'verruimde scholingsmogelijkheden voor WW' eindelijk van een wassen neus omgezet in werkelijkheid. Mooi!

Ad 5. ZMP protocol

Ook dit achten wij een verstandig en goed uitgewerkt protocol: WW-ers met fase 3 of 4 worden ZMP ('Zeer Moeilijk Plaatsbaar', evenals WAO-ers met 1 of meer jaren WAO, of WAO-ers vanaf 55 jaar of Wajongers). Het ZMP protocol is 1 mei 2005 jl. in gaan. Een klein aandachtspunt is de soms voorkomende willekeur bij het CWI ten aanzien van de fasenindeling.

Een veel belangrijker punt is ook hier: Kamer, zou u alstublieft de Minister opdracht willen geven het ZMP protocol duidelijk zichtbaar op de site www.UWV.nl te plaatsen? Uit zichzelf zou Minister De Geus niet doen, zo heeft ons het verleden helaas geleerd. Daarom is uw steun noodzakelijk!

Ad 6. Reiskosten in de IRO

Het punt of er wel of geen reiskosten in een IRO moeten is een constant punt van verwarring en strijd. Ook hier geldt:

- een openbare richtlijn op de site www.UWV.nl zou veel problemen en onnodige verwarring uit de wereld helpen.

De tendens van de laatste maanden van de nodige UWV-ers is te zeggen: 'reiskosten mogen niet in het trajectplan, het RIB moet zelf 12 cent per km aan de klant betalen'. Wederom ontbreekt bij deze UWV-ers bedrijfseconomisch realiteitsbesef; het RIB is in tegenstelling tot het UWV geen gesubsidieerd apparaat en kan geen geld uitgeven als het dat niet binnen krijgt. Als een RIB wordt gedwongen reiskosten aan de klant door te berekenen, leidt dat vanzelf tot een hogere prijs per uur of minder aantal begeleidingsgesprekken....aldus wordt de kostprijsberekening ondoorzichtig of zelfs 'leugenachtig' omdat de reiskosten toch ergens moeten worden terugverdiend.

Wij pleiten sterk voor een reiskostenvergoeding van 12 cent per km, te betalen aan de cliënt, onafhankelijk van het resultaat, en aan het reïntegratiebureau 100% te vergoeden door het UWV.

Ad 7. Achterstanden goedkeuringen en betalingen IRO

De casemanagers beslissen meestal binnen 6 weken na inlevering van de IRO. IR contracten (contracten met de afdeling IR = Inkoop Reïntegratie) laten echter vaak veel langer op zich wachten. Intussen zegt een UWV casemanager vaak tegen een RIB: 'start maar met het traject'. Maar wij kennen veel gevallen van cliënten die na enkele gesprekken al een baan vonden. Het UWV reageert vervolgens keihard: 'Er was nog geen getekend IR contract, dus u krijgt als RIB geen cent'. Dit is natuurlijk zeer oneerlijk. Wij hebben goede hoop dat de achterstanden bij IR (vaak 2 maanden) worden gereduceerd.

Wat ook regelmatig voor kwam is dat IR in het IRO contract een ander percentage zet (bijvoorbeeld 20-30-50%) dan in het trajectplan met de casemanager (door UWV, klant en RIB getekend) was afgesproken. Vooruitlopend op het ZMP protocol waren al praktijken van 20-45-35% of 20-55-25% gebruikelijk.

Ad 8. IRO ook voor bijstand

Wij krijgen zeer veel verzoeken van mensen met een bijstandsuitkering die een IRO willen doen, omdat ze daar veel betere begeleiding krijgen. In de bijstand zitten veel hoger opgeleiden, tot en met gepromoveerden – het is een volkomen misvatting te denken dat hoe hoger opgeleid men is, des te minder de kans op bijstand is. Uit onderzoek van Stichting IkWilWerken blijkt dat voor MBO en hoger geen enkele correlatie bestaat tussen opleidingshoogte en het wel of niet hebben van bijstand. Voor bijstandsmensen wordt veelal een bedrag van 1500 euro uitgetrokken voor reïntegratie. Hiermee kun je geen fatsoenlijke begeleiding doen, en de consulent die de persoon met bijstand moet helpen heeft onvoldoende niveau om hoger opgeleide te helpen. Velen zullen de uitzending van 9 december 2004 van Zembla hebben gezien, 'de 4 van 4 miljoen'. Dat is de praktijk. En de illustratie dat een Borea keurmerk 'windowdressing' is – de betrokken RIB's waren Borea lid

De Bestemming

met Borea keurmerk. De meeste Borea bedrijven zijn pure geldmachines, met weinig of geen betrokkenheid voor cliënten.

De beste kwaliteitsgarantie voor een reïntegratietraject blijft: de vrije keuze van een cliënt!

Gezien de grote tevredenheid van cliënten met een IRO lijkt het raadzaam IRO's ook bij gemeenten toe te passen. Een punt van aandacht is echter dat veel gemeenten volgens veel insiders nogal bang zijn uitgevallen en nauwelijks durven iets dergelijks toe te passen (de goeden nagelaten).

Ad 9. 'Kies je arbo'

Veel bureaus overkomt het dat zieke werknemers de bureaus bellen en zeggen: 'Mijn werkgever heeft begeleiding door arbodienst A voorgesteld. Maar die deden vorige keer ook al niks, ik wil graag een oriënterend gesprek bij uw bureau, B, want dat spreekt mij veel meer aan'. Als Bestemming denken wij dat het goed is dat een werknemer zelf de arbodienst mag kiezen, of op zijn minst het onderdeel 'verzuimbegeleiding' hierin.

Wij vinden het een zaak van de werkgevers om artsen te kiezen en een verzuimregistratiesysteem, maar een werknemer die daadwerkelijk beter wil worden en zich veel beter thuis voelt en geholpen voelt bij een verzuimbegeleider buiten het bedrijf dat 'arts en registratie' aanbiedt, zou deze verzuimbegeleider zelf mogen kiezen. Een en ander past ook bij het advies van de SER dat de arbotak gedemedicaliseerd moet worden. Bij een keuzevrijheid voor de werknemer wordt zeer snel betere kwaliteit en de-medicalisering bereikt (een zelfde effect als wij bij de IRO zagen).

Onze vriendelijke aanbeveling aan u is om het kiezen van verzuimbegeleiding door de werknemer per wet of AMvB te borgen.

Ad 10. 'Kies je outplacement'

In onze praktijk komen wij ook vaak tegen dat een werknemer die op ontslag staat, niet tevreden is met het 'outplacementbureau' dat de werkgever aanwijst. In veel gevallen betreft het een uitzendbureau dat zegt ook aan outplacement te doen – outplacement is een heel ander vak dan uitzenden. Vaak blijkt ook dat de werkgever een outplacement traject zo goedkoop mogelijk wil inkopen.....om ten overstaande van de rechter of collega's van de ontslagene zijn sociale gezicht een beetje te redden. Het zal duidelijk zijn dat een uitzendbureau dat ook aan outplacement doet kan zakken tot prijzen van enkele honderden euro's voor een outplacementtraject – maar het doen van enkele gesprekken en het inschrijven bij het uitzendbureau kan onmogelijk outplacement (laat staan: van kwaliteit) worden genoemd.

Onze vriendelijke aanbeveling aan u is om het kiezen van outplacement door een op ontslag staande werknemer te borgen tot een bedrag van 7.500 euro – met andere woorden: een wet of AMvB waardoor werknemers altijd zelf een outplacementbureau en outplacementconsulent mogen kiezen, tot een maximum bedrag van 7.500 euro (om extremiteiten te voorkomen).

Ad 11. 'Wie is mijn casemanager?'

Helaas neigt het UWV voor cliënten steeds anoniemer en Kafkaiaanser te worden: meer dan 30 minuten wachten bij het bellen van het 0900 nummer zijn geen uitzondering, UWV brieven zijn tegenwoordig meestal niet getekend of er ontbreekt überhaupt een persoonsnaam, zodat elk houvast voor de cliënt ontbreekt. Ook bij het inleveren van een

IRO – trajectplan en het overleggen met een casemanager. Het insturen van een IRO trajectplan naar een 'UWV Postbus 213 3000 AE Rotterdam' raakt meestal verloren.

Onze vriendelijke aanbeveling aan u is om de Minister opdracht te geven een (zeer eenvoudig te maken) ICT applicatie in te zetten dat bij het geven van een sofinummer direct de naam van een casemanager geeft, met direct telefoonnummer en e-mail adres. Dat kan via de bestaande reïntegratietelefoon. Dat zou de tevredenheid van UWV klanten enorm vergroten!

Ad 12. Marktverdeling door Ministerie Sozawe

Er wordt geklaagd over het feit dat bouwbedrijven onderling de markt zouden verdelen en dat dit fraude zou zijn. Het zij zo. Maar bouwbedrijven zijn organisaties die uit zijn op winst en continuïteit en het van de markt moeten hebben, dus uit menselijk oogpunt is hun streven (hoewel foutief), te begrijpen.

Echter: de overheid dient het publieke belang te dienen en neutraal te zijn. En wat zien we? Stelselmatig weigert de RvB van het UWV voorheen De Bestemming – te vermelden in haar brochures richting cliënten. Borea wordt wel uitgebreid genoemd. Dat is pas een vorm van 'marktverdelen' en indirecte 'staatssteun' aan Borea.

In onze brief d.d. 18 januari 2005 verzochten wij de Kamer dit te rectificeren. Er kwam echter geen reactie; daarom hebben wij 18 april 2005 Minister De Geus een brief gestuurd waarin wij aandringen op het besluit overal genoemd te worden in overheidsvoorlichtingen waar Borea ook wordt genoemd. Het wel noemen van Borea (dat bevriend is met Minister De Geus) en niet noemen van het grotere De Bestemming is een vorm van staats hulp die volgens het EG verdrag (artikel 87, ex-artikel 92) verboden is. Indien Minister De Geus geen besluit neemt (fictieve weigering) of een negatief besluit (Borea wel blijven noemen en De Bestemming niet) stapt De Bestemming naar de rechter. Minister De Geus kan dan zeker van 'vriendjespolitiek' zo niet van enige vorm van 'witteboordencorruptie' worden beticht. De Bestemming is zoals eerder genoemd met 145 aangesloten bureaus zelfs groter dan Borea. Wij houden u op de hoogte.

Ad 13. Alle ambtenaren naar 'Loyalis mens en werk'

Veel cliënten willen naar bureaus van De Bestemming. Sommige daarvan waren overheidsmedewerkers. Zij krijgen van hun oud-werkgever of van het UWV stevast te horen dat zij naar RIB Loyalis moeten, omdat daarmee een overeenkomst bestaat.

Dit gaat totaal in tegen het recht van alle WW-ers en WAO-ers om middels een IRO te kiezen voor een reïntegratiebureau dat bij hen past. Zoals bekend regent het klachten over Loyalis (Borea keurmerk).

Ons vriendelijk verzoek aan de Kamer is om de Minister te laten (her)bevestigen is dat het IRO keuzerecht geldt voor ALLE WW-ers en WAO-ers, dus ook diegenen die voorheen in overheidsdienst werkten. Het dwingen van mensen met WW die voorheen bij de overheid werkten om naar Loyalis te gaan, druist in tegen het gelijkheidsbeginsel van de wet die de IRO borgt. Helaas hebben de meeste cliënten geen geld om een advocaat te betalen om van Loyalis af te komen (over Loyalis komen overigens zeer veel klachten binnen). Wat is de mening van de Kamer hierover?

Ad 14. De mythe dat er voldoende werk is; de extra uitdaging die De Bestemming aan gaat ten aanzien van werkgelegenheid

'Iedereen die kan werken, moet ook weer aan het werk' is een veel gehoorde leuze van de Minister.

Echter, wat hij – en helaas vaak ook de pers – over het hoofd ziet, is dat in Nederland al 20 jaar lang het volgende aan de hand is:

5,5 a 6 miljoen arbeidsjaren per jaar aan beschikbaar werk (7.5 miljoen mensen werken – maar als je grote hoeveelheid parttimers omrekent maar voltijdsbanen komt je op 5.5 a; 6 miljoen arbeidsjaren per jaar).

Er zijn 1,5 tot 2 miljoen mensen die langs de kant staan (WAO plus WW plus bijstand)

Dit is over al de jaren zeer constant gebleven. Eind jaren '90 was er een zogenaamd 'Dutch Miracle' qua werkgelegenheid: er werkten bijna 7,5 miljoen mensen en de officiële werkloosheid was extreem laag.

Echter:

- Nederland heeft buitengewoon veel parttimers, en daardoor een hoge arbeidsparticipatie, maar gemeten in voltijds arbeidsjaren scoort Nederland slecht (zie de jaarlijkse OECD employment outlook uitgaven)
- De Nederlandse overheid loog in internationaal verband altijd over de werkloosheid. Het aantal WAO-ers werd niet aan internationale statistieken gegeven, er werd gesjoemeld met definities, en mensen met bijstand werden niet meegeteld als werklozen.

Cijfers over het aantal vacatures zijn zeer bedrieglijk. Het is een bekend verschijnsel dat veel vacaturesites vacatures van andere sites overnemen en vacatures ook na vervulling op de site laten staan. Dit alles om internet-kijkcijfers te behouden en te overleven.

Al 20 jaar lang moeten dus 1,5 a 2 miljoen mensen gereïntegreerd worden op een totaal arbeidsvolume van 5,5 a 6 miljoen voltijds arbeidsjaren. Dit lukt alleen door structurele herverdeling van werk, roulatie van werk (een paar jaar werken, dan een paar jaar niet, dan weer wel) of door acceptatie dat onze productiviteit /technologische standaard zo hoog is geworden dat lang niet meer iedereen hoeft te werken zodat iedereen kan voorzien in zijn/haar materiële behoeften. Daarom horen zaken als herverdeling van werk en basisinkomen in het gedachtegoed van De Bestemming. Men hoeft niet bang te zijn voor een tekort aan arbeidskrachten: de vrije markt zal haar werk doen, bij schaarste van werk stijgt de prijs voor werk en komt er meer aanbod – het evenwicht herstelt zich.

De Bestemming is zelfs van mening dat een deel van de miljarden die per jaar aan reïntegratie worden uitgegeven, weggegooid geld is. Reïntegratie creëert geen werkgelegenheid – het sterkt alleen (in het beste geval) het individu om goed in het leven te staan en zijn kansen op materiële inkomsten te vergroten.

Maar op grote schaal moeten er totaal andere dingen gebeuren.

Je zou kunnen zeggen dat per jaar miljarden aan reïntegratie worden uitgegeven om het aloude arbeidsethos 'voor het zweet uws aanschijns zult gij werken' (wat overigens een verbastering is van de echte bijbelse tekst) of 'iedereen hoort te werken' overeind te houden.

In Nederland werkt nog maar 2% van de beroepsbevolking aan landbouw (= te eten) en 15% in de industrie (= maakt goederen waar wij allen behoefte aan hebben). Gezondheidszorg is ook nog nuttig. Maar al de overige banen in Nederland, waar dienen die toe? Besturing van de kleine minderheid die echt iets nuttigs produceert? Besturing van WAO-ers, WW-ers en bijstandsmensen?

De hele bulkreïntegratie met sollicitatieklasjes is op macro/Nederlandse schaal gezien weggegooid geld. Hoeveel extra arbeidsplaatsen worden er gecreëerd als iedereen 5 keer zo goed leert solliciteren? (Daarom is persoonlijke begeleiding van bureaus die bij De Bestemming zijn aangesloten zoveel beter: bij ons is er echt het idealisme de mens bewust te maken van zijn/haar sterkten, en zijn/haar weg (**bestemming**) te leren vinden in de maatschappij om een bijdrage te leveren. Omdat dat goed voelt. Omdat elk mens nuttig wil zijn).

En de beoogde groei van de economie...denkt u echt dat multinationals meer mensen gaan aannemen zodra de economie groeit? Zij maken nu al miljarden winsten en slanken nog steeds verder af en verhuizen arbeid naar goedkope landen.

Wij blijven in Nederland zitten met veel ambtenaren (denk aan 109 miljard euro per jaar aan ZBO's (Zelfstandige Bestuurs Organen) waarop nauwelijks toezicht bestaat, zie rapport algemene rekenkamer – 109 miljard is een kwart van ons bruto nationale produkt en de helft van onze nationale collectieve lasten), mensen langs de kant (WW, WAO en bijstand – uitkeringskosten 'slechts' 14 miljard euro per jaar, zeer klein ten opzichte van de ZBO's van 109 miljard euro) en kunnen dit alles financieren dankzij de enorme maar zelden genoemde gasopbrengsten en belasting. Maar wordt er nog echt wat geproduceerd: eten, materiële benodigdheden, ruimte die wij nodig hebben om te leven?

De Bestemming is meer dan een groep bureaus die hun zakken willen vullen met reïntegratie en repressie richting WAO-ers, WW-ers en mensen met bijstand.

Analyses als bovenstaande treft u ook aan in het boek 'Zonder Werkboek' (zie www.zonderwerkboek.nl).

De vierde kwartaalrapportage 2004 van het UWV wijst uit dat het gemiddelde plaatsingspercentage van RIB's nog maar 20% is. Dat is zeer laag! *Het is broodnodig dat Kamer, Minister EN de reïntegratiebranche zich gaat bezighouden met vraagstukken als 'Is er wel voor iedereen werk?' en 'Hoe kunnen we solidair zijn en werk verdelen?' en 'Hoe kunnen we solidair zijn en mensen even laten werken, dan plaats laten maken voor anderen die even kunnen werken?' – oplossingen die al tijdens de Great Depression werden genoemd.*

In tegenstelling tot Borea wil De Bestemming deze vraagstukken wel aansnijden.

Een groot gevaar bestaat eruit dat de politiek – met het UWV voorop – de schuld zal binnen een of twee jaar zal afschuiven naar de reïntegratiebranche. Het UWV noemt reïntegratietrajectplannen niet trajectplannen maar (zeer sluw bedacht!): plaatsingsplannen.

Als over 1 of 2 jaar de kritiek op de resultaten verder toeneemt, kan Minister De Geus of het UWV zeggen: *'Jamaar dat plaatsingspercentage valt ons tegen....x%.....we hebben jullie plaatsingsplannen laten schrijven, wij hebben jullie ervoor betaald, jullie hebben zelf getekend dat je mensen zou plaatsen, en nou blijkt dat je maar x% plaatst! Jullie hebben slecht gepresteerd, veel mensen langs de kant laten staan en de verborgen vacatures*

(????) niet kunnen vinden! Wij denken erover het weer zelf te gaan doen, wij denken het beter te kunnen!'

Natuurlijk ligt de fout bij de overheid en vooral Minister De Geus en Minister Brinkhorst tezamen, want **'Bevorderen van voldoende werkgelegenheid is voorwerp van zorg der overheid'** (artikel 19 lid 1 van de Grondwet!).

Het is de taak van de overheid, in het bijzonder Minister De Geus, om meer werkgelegenheid te stimuleren. Dat gebeurt niet door nog meer geld uit te geven aan reïntegratie (want dat levert geen enkele baan extra op), dat gebeurt ook niet door multinationals meer winsten te laten maken (zij slanken toch per definitie af, onder invloed van de beurs en de alsmaar stijgende productiviteit *van de bedrijven*), wel door:

- het MKB te stimuleren (altijd al de motor van de economie!)
- het starten van ondernemingen te stimuleren
- werk en uitkering te laten combineren op een goede en legale manier (lang niet alle werkgelegenheid – zeker niet in het MKB! – bestaat uit fulltime banen! De bijstand is niet combineerbaar met een part time baan, bijvoorbeeld)
- werktijdverkorting toe te passen
- roulatie op de arbeidsmarkt te bevorderen
- belasting op arbeid te verlagen en belasting op andere zaken, zoals grondstoffen, energie of kapitaal te verhogen.
- een progressieve vennootschapsbelasting: bij meer dan 10% winst vergeleken met de omzet een vpb van x %, tussen 10 en 19% winst.....etc. -> dat zou multinationals die exorbitante winsten maken (zoals ABN AMRO en Shell) stimuleren om in Nederland te herinvesteren in arbeid in plaats van het kapitaal op de bank te laten staan.

Ad 15. '75% van cliënten ontevreden over reïntegratiebedrijven'

Uit verschillende onderzoeken, zoals een recent onderzoek van bureau Orbis uit Amsterdam, blijkt dat 75% van de reïntegratiecliënten ontevreden is met reïntegratie. Dit komt sterk overeen met het getal dat 75% van de reïntegratiecliënten met behulp van bulk-aanbesteden en bulk-reïntegratie gedwongen wordt richting een bepaald reïntegratiebureau, een bepaalde consulent (waar men geen keuze in heeft – of deze consulent nu pas bij de cliënt of niet) en een standaardtraject krijgt toegewezen (kenmerkend beschreven in het verhaal

El Cheapo', o.a. gepubliceerd in het Zonder Werkboek, ISBN: 90 6665 645 X). Hier zien wij een duidelijk verband met het tevredenheidsonderzoek van o.a. bureau Ape dat IRO cliënten een tevredenheidscijfer geven van 7,5 versus bulkreïntegratiecliënten een cijfer 6,0. De IRO lijkt dus veel succesvoller en hier zijn veel lessen uit te trekken.

Ad 16. Klanttevredenheidsonderzoek Ape december 2004

Meerdere keren werd verwezen naar de eerste evaluatie voortgangsrapportage IRO, van bureau Ape december 2004 waarin IRO cliënten aangeven met 7,5 goed tevreden zin met IRO's en met 6,0 matig tevreden te zijn met bulkreïntegratie.

Uiteraard zullen nog meer onderzoeken plaatsvinden. Een van de uitkomsten zal wellicht zijn dat de IRO in bepaalde gevallen duurder is; de belangrijkste reden hiervan is dat de IRO bewerkelijke is omdat:

a) een deel van de UWV-ers om zeer futiele redenen een IRO plan afwijzingen, waarbij na minimale aanpassingen een plan alsnog wordt goedgekeurd. Een reïntegratiebureau (dat ongesubsidieerd is en zijn kosten moet dekken) moet het personeel betalen voor al deze aanpassingen, waardoor de IRO kostprijs vaak hoger uitvalt.

b) het UWV nog steeds blijft schitteren in gebrek aan vermelding van haar richtlijnen op haar site. Bekende 'soebat-kwesties' zijn reiskosten, opleidingskosten, financieringsvormen....bij een helder vermelding van richtlijnen op de UWV site zou veel inefficiënt 're-work' kunnen worden voorkomen en de IRO prijs kunnen zakken.

Ad 17. Klanttevredenheidsonderzoek RWI/Regioplan

Het RWI schakelt telkens bureau Regioplan in voor 'klanttevredenheidsonderzoeken'. Methodisch klopt echter weinig van het onderzoek:

- a) het is meer een enquête dan een onderzoek – verbanden naar bevraagde variabelen worden niet onderzocht
- b) Regioplan vermeldt niet welke weging zal worden toegekend aan welke factoren van de vragenlijst
- c) De vragen lijst zit boordevol vragen over de bereikbaarheid van het bureau, het aantal contactmomenten maar zwijgt over de cruciale issues waar veel klanten ontevreden over zijn: Was de consulent van voldoende niveau? Was de klik met de consulent goed? Hoeveel sessies (iets anders dan telefonische contactmomenten) heb ik met de consulent gehad? Sta ik door de begeleiding positiever in het leven en heb ik mede daardoor ook meer kans op werk?

Met andere woorden: een geschetst bedrijf zoals 'El Cheapo' zou zeer goed kunnen slagen bij het Regioplan-tevredenheidsonderzoek terwijl elke lezer en reïntegrant aan zijn water voelt dat er inhoudelijk 'niet van gebakken' wordt.

Ad 18. Explosieve groei NUG-gers

In plaats van zich te richten op artikel 19 van de grondwet, waarin staat dat het zekerstellen van voldoende werkgelegenheid een zorg van de overheid is, neigen de leidinggevenden van het Ministerie (de heren De Geus en Van Hooff) te vergeten dat de naam van het Ministerie luidt: 'Ministerie van Sociale Zaken **en Werkgelegenheid**'. Aan werkgelegenheid wordt niets gedaan: er ontbreekt een lange termijn plan, lange termijn visie, banen die voor de jeugd sowieso zouden vrijkomen claimt de 'taskforce jeugdswerkloosheid' graag als haar verdienste en verder gebeurt er niets. Ministerie van SoZaWe en van Economische Zaken werken nauwelijks samen op dit punt.

Het is te hopen dat voor dit 'asociale niets doen' aan werkgelegenheid de regeringspartijen en in het bijzonder de verantwoordelijke Minister en staatssecretaris electoraal zullen worden afgerekend. Aan het elementaire feit dat ca. 2 miljoen mensen langs de kant staan (1 miljoen WAO-ers incl. WAZ en Wajong), 0,5 miljoen WW-ers en 0,4 miljoen mensen met bijstand tegenover een werkende bevolking van weliswaar 7,5 miljoen in aantallen maar slechts 6 miljoen voltijdsarbeidsjaren kunnen we zeggen dat we een zeer groot werkgelegenheidsprobleem hebben dat om structurele, lange visie termijn oplossingen vraagt.

En niet kan worden opgelost door korte termijn persberichten van het Ministerie over relatief onbelangrijke zaken. Met name staatssecretairs Van Hooff is een grootmeester in propaganda door altijd de agenda van de pers te bepalen door nieuwe kleine feitjes of schijnbare misstandjes, die de ware aard van het probleem (2 versus 6 miljoen) geen kans geven om aandacht te krijgen in de media.

Zeer zorgwekkend is de toename van de vermogenstoetsen – voor alleenstaanden betekent dit: geen vervolg-WW uitkering of geen bijstand (= helemaal geen uitkering= NUG = Niet Uitkerings Gerechtigd) als men 5.000 euro of meer aan spaargeld bezit (inclusief polissen en pensioenpotjes) of dat de gangbare verkoopwaarde van het eigen huisje of appartementje 42.000 euro of meer bedraagt dan de hypotheekschuld. Gezien de grote huizenprijzenstijgingen van de laatste jaren zal dit voor veel huizenbezitters gelden. Naar verwachting zullen einde 2005 honderdduizenden 'NUG-gers' betaan die geen uitkering hebben, het laatste stukje huis en spaargeld en oudedagsvoorziening opeten, en BOVENDIEN NERGENS LANDELIJK GEREESTREERD STAAN (immers: het UWV registreert ze niet omdat ze geen uitkering hebben) Dit baart ons grote zorgen: deze arme mensen worden onzichtbaar in de maatschappij. Straks kan eventueel stoer worden gezegd: 'a) het aantal WAO-ers hebben we fors teruggebracht, b) het aantal WW-ers daalt straks weer als de economie aantrekt c) voor bijstandsmensen hebben we arbeidskampen ('Work first') en we hebben het probleem aardig opgelost'

Hier moet natuurlijk tegenin worden gebracht:

Ad a) het aantal WAO-ers is teruggebracht, maar door het communicerende-vaten-effect zijn deze mensen vanzelf terechtgekomen in bijstand, WW of NUG

Ad b) het afgelopen decennium heeft bewezen dat economische groei nog lang geen banengroei met zich meebrengt. Men kijkt naar de grote multinationals, wier winsten alsmar stijgen en waar de werkgelegenheid afneemt

Ad c) gesubsidieerde arbeid is maar een tijdelijke oplossing, en gaat bovendien in tegen het Europese Verdrag van de Rechten van de Mens. Het duidelijkst hierover is artikel 23, lid 2: "Een ieder, zonder enige achterstelling, heeft recht op gelijk loon voor gelijke arbeid.". Dit betekent dat niet iemand met behoud van bijstandsuitkering kan worden gedwongen hetzelfde werk te doen als een mede-Nederlander bijvoorbeeld in dienst van de gemeente die een veel meer verdient (in elk geval meer dan het minimumloon) voor hetzelfde werk.

Ad d) men vergeet de NUG-gers, die nergens geregistreerd zijn en zichzelf totaal niet georganiseerd hebben.

Ad 19. Plannen voor modulaire aanbestedingen UWV

Het UWV is aan het bestuderen of het naast de IRO ook weer modulair zal aanbesteden: voor wie een module solliciteren nodig heeft, wordt dat ingekocht, voor wie een cursus 'zelf een bedrijf starten' nodig heeft wordt dat ingekocht, en voor wie een 'loopbaanheroriëntatie' nodig heeft wordt deze ingekocht. Zonder het idee meteen van de hand te willen doen, zien wij toch de nodige nadelen:

- het shoppen van consultants voor kleine modules wordt heel arbeidsintensief en duur voor de diverse reïntegratiebureaus
- voor een cliënt wordt het telkens wisselen van een consultant zeer vervelend, leidt dit tot veel herhaling (elke keer moet een cliënt opnieuw van alles over zichzelf uitleggen)
- de cliënt krijgt vele consultants te zien en kan van alle gehoorde visies en adviezen zeer in de war raken, waardoor het zelfvertrouwen nog verder daalt en het voor hem/haarzelf definiëren van de juiste richting nog moeilijker wordt.
- te betwijfelen valt of in veel gevallen de juiste expertise bij het UWV bestaat om aanbiedingen te kunnen beoordelen. Zo is het beoordelen van geoffreerde loopbaanheroriëntatie modules zeer moeilijk voor een niet-loopbaanadviseur: een offerte met een paar goedkope (desnoods: gratis van internet, www.123test.nl) te

De Bestemming

pukken tests kan zeer gemakkelijk winnen (op prijs) van een veel degelijker aanbod met assessment en wetenschappelijk beproefde loopbaantest.

Ad 20. LCR 'potdicht'

De uitvinding van een Landelijke Cliënten Raad is op zich niet slecht. Wel dient de Kamer, en zeker het grote publiek, zich van de volgende zaken bewust te zijn:

- de LCR houdt zich meer bezig met detailkwesties zoals het moment van uitbetaling van uitkeringen
- er wordt nooit gesproken over fundamentele vraagstukken als werk, het aanwezig zijn van voldoende werk (zie paragrafen 14 en 18), roulatie op de arbeidsmarkt, versoepeling ontslagrecht waardoor mensen langs de kant kunnen terugkeren naar werk
- er wordt nooit gesproken over het feit dat er al decennia lang structureel onvoldoende werk bestaat (zie paragrafen 14 en 18)
- het UWV heeft voor elke LCR een 'dedicated' medewerker die de LCR voert met veel agendapunten en informatie, zodat een LCR geen tijd neemt of krijgt om voor zichzelf de fundamentele issues (zoals paragrafen 14 en 18) te formuleren en op de agenda te zetten
- er wordt een voorzitter toegevoegd van overheidswege (Jan Laurier) – alsof de werklozen zelf niet voldoende kwaliteit zouden hebben om een voorzitter te leveren
- de instroom voor de LCR wordt totaal gedictieerd door de vakbonden, zodat zij zeker kunnen stellen dat de in de LCR zittende werkzoekenden niets zullen doen dat de positie van de nu werkenden bedreigt (zoals bekend komen de vakbonden bijna uitsluitend voor de werkenden op, bij de vele belangstellingen tussen werkenden en niet-werkenden kiezen FNV en CNV voor de wil van hun grootste achterban – de werkenden. De belangentegenstellingen worden in het Zonder Werkboek (ISBN: 90 6665 645 X) helder uitgelegd.

Ad 21. Omkoping CWI/schendig privacy gegevens

Dit punt verdient in de media en separate brieven andere opvolging. Wij hebben diverse cliënten die bereid zijn te getuigen dat bedrijven als Fourstar (Borea) de bezetting van bureaus en PC's bij het CWI opkopen, en zelf – en mensen die bij hun reïntegereren of eigen medewerkers – opdracht geven om de dossiers door te werken van werkzoekenden. Op zoek naar geschikte kandidaten, bij de vondst van geschikte kandidaten het CWI ervan te overtuigen een bepaalde fase (zoals fase 1 = gemakkelijk bemiddelbaar) te veranderen in fase 3 of 4 (= moeilijk bemiddelbaar) zodat het reïntegratietraject meer geld oplevert. Wij vinden dit een schandalige inbreuk op de Wet Persoons Gegevens, zowel door Fourstar maar vooral door het publieke orgaan CWI. Wij worden niet betaald (en het is niet onze taak) om dit tot op de bodem uit te zoeken, maar wij vinden wel dat wij moreel verplicht zijn deze misstanden bij deze aan de Kamer kenbaar te maken zodat zij haar werk goed kan doen. Diverse mensen zijn bereid te getuigen.

Met dank en vriendelijke groet,

Ir J. Philippe Blankert CIRM
Bestuurder De Bestemming

De Bestemming
